

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
8504 Bergen

Sendes på e-post
postmottak@fiskeridir.no

Deres referanse: 26/5069

Trondheim, 07.04.2026

Dispensasjon og overgangsordning for automatiske vekter og veiesystem

Sjømatbedriftene viser til høringsnotat oversendt i brev av 10.02.2026.

Like krav for alle – et grunnleggende prinsipp

Sjømatbedriftene vil innledningsvis understreke betydningen av å etablere et system med like krav for alle aktører. Et hovedformål med regelverket er å sikre tillit, etterprøvbarhet og like konkurransevilkår. Dette forutsetter at regelverket praktiseres enhetlig, og at overgangsordninger og dispensasjoner ikke blir så omfattende at de i praksis uthuler dette prinsippet.

Vi støtter intensjonen bak økt digitalisering og automatisering av veieprosesser. Sjømatbedriftene er ikke imot automatiske veiesystemer eller kameraovervåking, og ser at dette kan bidra til bedre kontroll og mer effektiv drift.

Erfaringene fra den såkalte *Hovden-modellen* viser at riktige løsninger kan gi effektiv produksjon, bedre flyt og redusert manuell håndtering. Dette er viktige gevinster som også bør være førende for implementeringen.

Kritikk av en for romslig overgangsordning og dispensasjonsadgang

Samtidig er vi kritiske til at det foreslås en overgangsordning på inntil tre år, samt en relativt vid adgang til dispensasjon.

En for romslig overgangsordning vil:

- forsinke måloppnåelsen i regelverket
- skape ulikheter i konkurransevilkår
- redusere insentivene til nødvendig omstilling

Tilsvarende vil en vid dispensasjonsadgang kunne føre til at store deler av mottaksstrukturen i praksis opererer utenfor hovedkravene over lengre tid.

www.sjomatbedriftene.no

Sjømatbedriftene mener derfor at:

- overgangsordningen bør strammes inn og målrettes tydeligere
- dispensasjoner må praktiseres restriktivt og være klart tidsavgrensede
- det må stilles tydelige krav til dokumentasjon og oppfølging

Betydelige praktiske og kostnadmessige utfordringer

Samtidig er det avgjørende å anerkjenne at innføringen av regelverket vil være krevende for næringen.

1. Investeringskostnader og effektiviseringskrav

Innføringen av automatiske veiesystemer og tilhørende teknologi vil medføre betydelige investeringer. For næringen er det avgjørende at disse investeringene også gir økt effektivitet og redusert arbeidsbelastning. Dersom systemene kun tilfører kostnader uten tilsvarende gevinster, vil dette svekke lønnsomheten i mottaksleddet.

2. Plassbehov og fysiske tilpasninger

Automatiske veiesystemer og kameraovervåking krever fysisk plass og tilpasninger i eksisterende anlegg. Mange mottak har begrenset areal og komplekse produksjonslinjer, noe som kan gjøre implementeringen både praktisk krevende og kostnadsdrivende.

3. Uavklarte problemstillinger i produksjonsflyt (torsk)

For hvitfisk, særlig torsk, er det flere uavklarte forhold knyttet til produksjonsflyt og regelverk:

- Torsk skal sorteres i fire størrelser, samtidig som hele fangsten må seddelføres før produksjonen kan starte.
- I dagens system kan en i praksis kun grade sløyd fisk etter at seddel er skrevet.
- Det er uklart hvordan krav til automatiske veiesystemer skal håndtere dette i praksis.

Sjømatbedriftene etterlyser avklaringer på om det vil bli krav til:

- både batch-veiing og grading
- hvordan veiing og sortering skal samordnes i produksjonslinjen

Dette er sentrale forhold som må avklares før regelverket trer i kraft.

4. Omfang og teknologivalg

I Nord-Norge alene er det rundt 120 registrerte mottak. Med behov for eksempelvis to vektorer per mottak, innebærer dette i størrelsesorden 200–250 veiesystemer med tilhørende software.

Det er behov for avklaringer knyttet til:

- om kravene skal gjelde all fangst, eller kun hovedarter som torsk, hyse og sei
- om både dynamiske og statiske vektorer skal tillates
- hvordan ulike løsninger som pallevektor og batch-vektor skal inngå i systemet

Slike avklaringer er avgjørende for at næringen skal kunne gjøre riktige investeringer.

5. Leverandørmarked og gjennomførbarhet

Et sentralt spørsmål er om leverandørmarkedet er modent nok til å levere nødvendige løsninger i tide og i tilstrekkelig omfang.

Sjømatbedriftene vil derfor anbefale at myndighetene:

- tar en aktiv dialog med aktuelle utstysleverandører
- kartlegger leveransekapasitet og teknologisk modenhet
- sikrer at kravspesifikasjonene er realistiske og gjennomførbare

Økt konkurranse mellom leverandører vil over tid bidra til lavere kostnader og bedre løsninger for næringen. Dette forutsetter at markedet får tid til å utvikle seg.

Behov for utsatt innføring for hvitfisk

På bakgrunn av de nevnte forholdene mener Sjømatbedriftene at det kan være behov for å utsette ikrafttreddelsen for hvitfisk.

En utsettelse til 1. januar 2029 eller 2030 vil:

- gi nødvendig tid til teknologiutvikling og standardisering
- sikre bedre tilpasning til produksjonsprosesser
- bidra til økt konkurranse i leverandørmarkedet og lavere kostnader
- redusere risiko for feilinvesteringer

Dette vil etter vår vurdering gi en mer robust og effektiv implementering av regelverket.

Avsluttende merknader

Sjømatbedriftene støtter målsettingen om bedre ressurskontroll og økt etterprøvbarehet, men understreker at:

- regelverket må praktiseres likt for alle
- overgangsordninger og dispensasjoner må begrenses
- implementeringen må være praktisk gjennomførbar og økonomisk bærekraftig

En vellykket innføring forutsetter tett dialog med næringen, realistiske krav og tilstrekkelig tid til tilpasning.

Med hilsen

Sjømatbedriftene

Geir Martin Lerbukt

faglig leder fangst og industri